

L'ARTISTA. Lluís Lleó ha treballat durant gairebé trenta anys entre la ciutat de Nova York i el seu estudi a la localitat empordanesa de Rupit. El 2016 la seva obra va passar a formar part del prestigiós The Morgan Library & Museum. Ha exposat a galeries i centres d'art de ciutats com París, Hong-Kong, Beirut, Mèxic o Düsseldorf. Els seus blocs

aconseguit des que me'n vaig anar tan sol amb una maleta". Tot i això, es mostra contrariat i decebut per la Catalunya que ha trobat aquesta tardor: "No tinc ganes de ser en un lloc on l'energia és tan negativa. Vull establir-me i estic arreglant el meu estudi a l'Empordà, però tampoc no descarto la idea de marxar, si he de fer-ho, d'aquí a uns mesos. Ja ho he fet abans". Ell ha tingut la seva particular manera d'"ensenyar al món que vinc d'un país que es diu Catalunya, explicant-ho des del positiu: mira d'on vinc, el que faig amb la pedra del meu país, mira com he après veient les esglésies romàniques del meu país i els arquitectes catalans... Per a mi això és el nacionalisme, demostrar el moviment caminant".

La seva tornada coincideix amb la mostra *All mighty pencil*, que li dedica el Centre d'Art Tecla Sala en un moment en què la seva obra està sent sol·licitada per galeries, espais

Una dotzena de treballs d'uns tres metres d'alt es vinculen amb els blocs de pedra, que no considera escultures

expositius i col·leccionistes de tot el món. A la sala de l'Hospitalet mostra el poder de la subtileza de les seves peces sobre paper, com ja va demostrar fa un any a la galeria Marc Domènech de Barcelona. Ha fet servir més de 300 llapis per crear una dotzena de treballs d'uns tres metres d'alt, vinculats amb els blocs de pedra, que no considera escultures sinó pintura sobre pedra. Fill del muralista Joan Lleó, la tècnica del fresc sempre ha estat un referent important. Està convençut que l'art pictòric no morirà. La simultaneïtat de les peces en paper i les realitzades sobre les lloses de granit posa de manifest que, a més que no hi ha veritats rotundes per molt pètries i pesades que semblin, "les coses aparentment fràgils poden ser molt poderoses, i que les coses aparentment sòlides poden ser molt fràgils. El paper adquireix un aire petri i les pedres, en un lloc com Manhattan, al mig dels gratacels, semblaven coses delicades". La comparació li fa pensar que "una cosa semblant estem vivint ara, el que semblava sòlid s'enfonsa per moments davant els nostres ulls".

Es troba embarcat en diferents projectes. Les seves lloses de gres, gravades i pintades, viatjaran per diferents capitals europees. Un petit bosc viatger d'imatges subtils que potser serveixin per contrarestar i negar una idea trista que li ha sorgit davant els esdeveniments recents: "Creixeran abans els arbres a Galícia que les flors a Catalunya", sentència. |

Lluís Lleó

All mighty pencil

CENTRE D'ART TECLA SALA, L'HOSPITALET DE LLOBREGAT.
WWW.TECLASALA.NET. FINS AL 7 DE GENER

Ulls que no miren

Una de les meves aficions preferides és mirar la gent com mira. Vaig a un museu o visito un monument i quan ja l'he vist m'assec i observo. Se sol repetir la mateixa escena: entre l'obra i l'ull del visitant s'interposa un artefacte tecnològic amb una pantalla que mesura 143,59 x 70,94 x 7,57 cm. El món sencer ficat en aquest rectangle petit, llis i brillant. La ficció visual ha substituït la realitat i la panoràmica en gran angular de l'ull humà ha quedat minimitzada en una lent zoom, reduïda al micro.

Jo estava visitant el meravellós pessebre napolità del Palau de Villena de Valladolid, un eixam de dues-centes figures del segle XVIII ricament vestides desplegadas en una peixera amb llum tenebrosa quan van irrompre uns individus armats amb les seves càmeres que es van entretenir a filmar en un sola presa tot allò. Eren quatre parelles madures, ells gravaven amb pols ferm en pla continu a la manera de Martin Scorsese mentre elles es dedicaven a supervisar l'enregistrament, però ningú no mirava el món cristal·litzat que allà es representava, ningú no buscava una visió àmplia que permetés conèixer aquella

quena a la *Gioconda* i es fan una *selfie* per enviar-la ràpidament per terra, mar i aire i així explicar que ells són a París i qui la rep no. Ostentació visual, globalització, pornografia de l'ego.

Jordi Baron, el meu amic fotògraf, s'ha passat hores captant aquests turistes globals que es faran autoretrats davant la *Gioconda* i m'ensenyava les seves fotos. És un reportatge antropològic de primera categoria, una apologia de la vanitat que il·lustra el que passa avui als museus que han esdevingut parcs temàtics al veïnatge universal. Ha passat gairebé un quart de segle des que el mòbil va irrompre en les nostres vides i és evident que la nostra mirada s'ha vist clarament modificada. De la mateixa manera que la forma que tenim de comunicar-nos és ben diferent de la que teníem fa vint-i-cinc anys, els nostres ulls estan avui acostumats a mirades petites i ja no estirem la vista com abans. La professora Rosa Vives fa poc em comentava que pocs crítics quan tracten de pintura actualment parlen de colors i al·ludia a la distorsió que produeix l'audiovisual davant la realitat de la pintura: com que normalment

Visitants davant la 'Gioconda' al Louvre

GETTY

meravellosa escenificació del Nàpols del rococó, no es fixaven en els detalls de la talla, la luxosa ornamentació dels vestits, el realisme de les fruites o els animals.

Ulls que no miren, malgastats, concentrats en el no-res. Em vaig preguntar per què gravaven. Ho veurien després a l'ordinador de casa i ho ensenyarien als amics? Em temo que no. Apostaria que aquell enregistrament estèril quedaria registrat en la memòria del mòbil per a l'eternitat. Una cosa similar passa al Louvre cada dia. Milers de visitants es posen d'es-

judgen per imatges i no davant de l'obra, no poden parlar d'una cosa que no veuen. Continuo mirant com miren o, millor, com no miren pendents de mòbils i audioguies, llegint etiquetes, distrets, en fi, i sense observar amb curiositat i atenció l'obra d'art, que és l'únic document a què cal fer atenció. Potser aquí hi ha l'arrel del problema. Com que ja no tenim eines per llegir les obres, com que hem renunciat a l'esforç que el seu coneixement implica, és millor distreure's amb les joguines del context i així dissimulem millor la nostra pura i simple estultícia visual.

ARTUR RAMON

Lluís Lleó fotografiat al Centre d'Art Tecla Sala davant una de les seves obres

FOTOGRAFIA: XAVIER CERVERA

de pedra atreuen institucions i col·leccionistes.

L'OBRA. El Centre d'Art Tecla Sala exposa peces recents realitzades sobre paper en les quals es combinen el grafit de més de 300 llapis i la tinta. L'artista volia comprovar fins on podia arribar amb les eines bàsiques del dibuix. Ha unit diferents peces de paper per aconseguir obres de gran format.